

Gatelangs

Natteravnene - Gatelangs siden 1990
Nummer 4 - desember 2012 - 11. årgang

Tema:
Ungdoms-
miljøer

TAKLER KONFLIKTER

OPPLÆRES AV GATEMEGLERNE

BROBYGGEREN

INTERVJU MED ASLAM ASHAN

Sunniva[®]

PREMIUM

Gatelangs

ANSVARLIG REDAKTØR:

Lars Norbom
gatelangs@natteravnene.no

REDAKTØR:

Anette Haugen
gatelangs@natteravnene.no

DESIGN OG PRE-PRESS:

Vinceweb.no

TRYKK:

Zoom Grafisk, Drammen

ANNONSER:

Norske Publikasjoner as
Telefon: 22 90 71 90

BESØKSADRESSE:

Storgata 28, 0184 OSLO

POSTADRESSE:

Natteravnene Oslo,
Pb 9402 Grønland,
0135 OSLO
Telefon: 23 00 21 20

gatelangs@natteravnene.no
www.natteravnene.no
www.facebook.com/natteravnene1
twitter.com/ravnene

Trykksak

241 501

Zoom Grafisk,
Drammen, har rett til
å benytte svanemerket
på sine trykte
produkter.

En oppvekst i ordnede former

Slik lyder en strofe fra Di Derres låt «Vårt korps». Deltagelse i korps er nok ikke like vanlig som da jeg vokste opp på 70-tallet. Korps tradisjonen lever imidlertid videre, men det er nok langt flere ungdommer som deltar i en eller annen form for idrettsaktivitet.

Ungdomsmiljøer bygges gjerne opp rundt en eller annen form for felles aktivitet eller interesse. Selv om det er sunt å delta i idrettsaktiviteter, er det slik at ikke alle fatter interesse for dette. Da kan det være lett å falle utenfor.

På 90-tallet jobbet jeg i Fængselsvesenet. Der fikk jeg erfare hvor viktig det er å ikke falle utenfor. Et fellestrekk ved mange innsatte med tidlig kriminell debut, var at de på et eller annet tidspunkt hadde falt utenfor sunne og samlende aktiviteter. Nettopp derfor er det viktig at det finnes gode alternativer til de tradisjonelle aktivitetene.

Siden vi i denne utgaven setter fokus på ungdomsmiljøer, har vi blant annet sett nærmere på hvilke slike tilbud som finnes rundt om i landet. Her vil du finne mange eksempler på kreative måter å skape et trygt ungdomsmiljø på.

God vandring!

Innhold

Læres opp til å takle konflikter	7
Nærkontakt med ungdommen	8
Rusfritt ungdomsmiljø i sentrum	9
Av ungdom, for ungdom	10
Studentravner i Porsgrunn	15
Aktiv Hamarungdom	16
Kronikk: Om frivillighet og ansvar	18
Intervju med Aslam Ahsan	20
Alternativ jul	22
Julebordvettreglene	27
Værharde vandringer på Vågsøy	28
Fra arkivet: Tatoverte natteravnen	31
Ungdommens stemme	34

Foto: norden.org/Ane Cecilie Blichfeldt

Neste Gatelangs kommer i mars.
Frist for innspill er 1. februar 2013

Tips oss!

Skjer det noe i ditt nærmiljø
eller i din natteravngruppe
som Gatelangs bør skrive om?

Tips oss!

Send en mail til
gatelangs@natteravnene.no

Natteravnner landet rundt...

Tromsø

I Tromsø opplever leder for Natteravnene, Arne Steinsvik, en økning av folk som ønsker å gå natteravn. At politiet i senere tid har vært nødt til å etterforske et par voldtekter i byen, kan ha bidratt til dette. Til NRK Nordnytt har Steinsvik uttalt at: «Voldtektsbølgen som har rammet oss, har nok ført til noe av rekrutteringen. Folk vil gjerne være natteravnner for å passe på sine barn eller ungdom.» Selv om gjennomsnittsalderen for natteravnene i Tromsø er ganske høy, har også flere unge meldt seg den senere tiden.

Stavanger

Stavanger kommune er kåret til årets barne- og ungdomskommune, på bakgrunn av at de har halvert ungdomskriminaliteten og etablert Ungdommens bystyre som gir ungdommen reell innflytelse, melder arbeidsmannen.no. Juryen trekker blant annet fram STOPP-aksjonen som et vellykket fellestiltak mot en overgrepssbølge som har preget byen. I denne aksjonen har kommunen samarbeidet med Natteravnene og Ungdommens Bystyre.

Jæren

Å gå natteravn må være frivillig og kjekt, ikke en pålagt oppgave. På Jæren har det ikke fungert maksimalt. Derfor har leder av frivilligsentralen, Steven Karlsson, som har som oppgave å koordinere Natteravnordningen på Jæren, i høst reist rundt på foreldremøter og informert foreldrene, skriver Jærbladet. Dette har resultert i en liste på 170 frivillige. Ved hjelp av bedre samkjøring, håper de nå ordningen vil fungere bedre.

Kragerø

Ved Helle Skole i Kragerø kommune i Telemark har hærverk blitt et så stort problem at foreldre har satt i gang sin egen natteravnordning, melder kv.no. Fordelt på tre vakter hver eneste kveld, også i helgene, tar alle foreldrene ved skolen sin tørr for å sikre barnas trygghet. Problemet består i en litt eldre ungdomsgjeng som utfører hærverk, i tillegg til at det forekommer omsetning av rusmidler.

Nesodden

«Kan natteravnene bidra?» Spørsmålet stilles i lokalavisen Amta av Helge Johansen, matros på Kongen, en av Nesoddbåtene som går til og fra Oslo. Årsaken er at det har tiltatt med fyll om bord i båtene på de sene avgangene i helgene. Mannskapet må vaske spy og fjerne knust glass. At de må tåle noe er greit, men det kan bli i overkant når 100 festglade ungdom er om bord og enkelte utpeker seg svært negativt.

Stridsklev/Porsgrunn

Foreldre på Stridsklev reagerte raskt da de fikk vite at det hadde blomstret opp et narkotikamiljø i området. Natteravnsaktivitet og årvåkne foreldre ser ut til å ha oppløst miljøet, melder Telemarksavisa TA. Det var i september politiet slapp nyheten om et ungt narkotikamiljø på Stridsklev. De innkalte foreldre, kommune og skole – og få dager etter var Natteravnene på plass med vandringer tre ganger ukentlig fra 18 til 22. Noe som altså ser ut til å ha gitt en umiddelbar, positiv effekt.

Læres opp til å t

På kursene til gatemeglerne i Oslo Røde Kors, deltar både flinke-Lise som knapt har vært borti en konflikt, tøffe-Anders som ruler i gata og ser slåsskamper ukentlig og de midt i mellom. Å lære av hverandre er et viktig poeng.

Av: Anette Haugen

Hos Oslo Røde Kors jobber det i dag to personer på heltid med Gatemebling for ungdom. Det er leder Børre Frydenlund og koordinator Mirko Fulanovic. I tillegg har de knyttet til seg et team med både unge og voksne instruktører, som er med på å lede meglingskursene – eller verkstedene som de foretrekker å kalle det. Kursopplegget er tredelt. De to første trinnene, konfliktverkstedet og meglingsverkstedet, skjer ute i de ulike bydelene i nært samarbeid med disse og ikke minst med Utekontakten. Det tredje trinnet, instruktør UNG, arrangeres sentralt – og er for de mest motiverte, de som ønsker å bidra ytterligere ved å bli frivillige instruktører.

Fra ulike miljøer

– Bydelene er med på å plukke ut deltagerne. Det er viktig å få med en blandet gruppe for at ungdommen skal lære av hverandre. Noen vet knapt hva en konflikt er, andre står midt oppi konflikter daglig. Det er ikke ideelt å ha med en hel vennegjeng, for det er vesentlig at de unge kan frigjøre seg fra den daglige rollen de lever i, påpeker Børre Frydenlund.

Han forklarer videre at anbefalt deltagerantall er fra åtte til tolv. Det er ikke bra å være for mange, for alle må få slippe til. De tilbyr kurs til ungdom fra 13 år og opp til 24 år, men spranget innenfor hver gruppe bør ikke være for stort. Et par år rekker, for selv om både

Forebyggende: Børre Frydenlund jobber forebyggende med ungdom. Den yngste som har gjennomført alle trinnene og blitt instruktør, var 13 år. (Foto: Anette Haugen)

en 13-åring og en 24-åring opplever konflikter, vil de ha ganske ulike ståsted.

Formen på kursene er nøye utarbeidet etter all erfaringen Gatemeblerne har tatt med seg og videreutviklet siden starten i 1998. Verkstedene blir likevel til underveis i forhold til deltagere som er med. Mye spiller inn og alle skal bruke seg selv og lære av hverandre. De aller fleste som starter, fullfører trinn én av kurset og mange trinn to.

Utgangspunkt i seg selv

På det første verkstedet, konfliktverkstedet, får deltagerne opplæring i grunnleggende konfliktforståelse og konflikt-nedtrappende kommunikasjon. De lærer å håndtere sine egne konflikter på en bedre måte gjennom lek, øvelser og rollespill.

– Her lærer vi bort en teknikk, en kommunikasjonsmåte, som vi kaller sjiraffspråket. Poenget er å ta utgangspunkt i seg selv i stedet for å angripe den andre med «du, du, du» hele tiden. Snakk om

akle konflikter

Blir gatemeglere: Det er morsomt på kurs og alle lærer av alle. (Foto: Oslo Røde Kors)

det du ser og observerer. Snakk om hva du føler, for det vil aldri den andre kunne benekte, forklarer Børre.

Han legger til at dette også er anvendbart i andre miljøer, for eksempel hjemme. Han har hatt deltagere som har spurt om «mora mi kan få komme på kurs?». De unge ser nemlig at det de lærer her, ville mange voksne også ha godt av å lære.

Hjelpe andre

De fleste deltagerne tar som sagt også

del to, meglingsverkstedet. Her lærer de hvordan de selv kan bidra til å løse konflikter mellom annen ungdom, uten at de selv blir trukket inn i dem. Igjen brukes rollespill og øvelser. Når de har fullført dette verkstedet, får de tittelen «gatemegler». Noen går så videre til instruktørdelen, slik at de også kan lede kurs.

– Våre unge gatemeglere blir selvfølgelig opplært i det samme som for eksempel Natteravnene. De skal ikke gå inn i slåsskamper om de opplever konflikter

på gata. Ellers fungerer vi veldig likt med Konfliktrådet. Vi meglar ikke i straffesaker, men bydelene kan for eksempel be oss om bistand i saker der de selv føler de kjenner den ene parten for godt, forklarer lederen av Gatemegling i Oslo Røde Kors.

Han kan ellers fortelle at det holdes kurs i nesten alle bydeler og i nesten alle ungdomsmiljøer, så nært som på vestkanten av Oslo. Muligens har de ikke sett behovet der? De får uansett mange positive tilbakemeldinger på jobben de gjør. Ikke minst er de stolte over å trekke fram utsagnet fra professor Ida Hydle som evaluerte prosjektet i 2007: «Gatemeglingsarbeidet er unikt fordi det setter ungdom i stand til å håndtere egne og andres konflikter gjennom ung-til-ung-metodikk og megling.»

Bakgrunn og oppstart

- Gatemeglingsprosjektet har en forhistorie fra det kommunale Konfliktrådet i Oslo (1998-2002), som en reaksjon på det som statlige og kommunale myndigheter oppfattet som negative tegn til mer kriminalitet, gjengatferd og vold i ungdomsmiljøer i byen.
- Prosjektet ble revitalisert i 2004 gjennom et samarbeid mellom det statlige Konfliktrådet i Oslo/Akershus og Oslo Røde Kors. Ledelsen og den daglige driften av prosjektet ble lagt til Oslo Røde Kors, for å utnytte det etablerte nettverket og arenaer for barne- og ungdomsarbeid som Røde Kors allerede hadde.
- Gatemeglerne er i dag ett av 30 tiltak tilknyttet Oslo Kommunes SaLTO-prosjekt (Sammen lager vi et tryggere Oslo).

Tall og resultater fra 2011

Det ble i 2011 gjennomført:

- 24 konfliktverksteder
- 10 meglingsverksteder
- 8 instruktørverksteder
- 5 meglingsprosesser

Det ble på samme tid utdannet:

- 347 ungdommer
- 49 Utdannede voksne instruktører
- 24 utdannede ungdomsinstruktører

Kilder: Røde Kors Oslos Årsrapport 2011 om Gatemegling – et kriminalforebyggende tiltak. For mer informasjon om Gatemegling i Oslo, se: http://www.rodekors.no/distriktsider/oslo_rode_kors/aktiviteter/oppvekst1/gatemegling/

Nærkontakt med ungdom

**På Holmlia har de en egen politipost, underlagt Manglerud politistasjon. Med sin synlige tilstedeværelse i nærmiljøet, får politiet god kontakt med ungdommen. For å bygge opp til-
lit er det viktig at de unge blir vant med å se politiet – også når det ikke har skjedd noe.**

Tekst og foto: Anette Haugen

For en del år siden, fra midt på 90-tallet og fram til årtusenskiftet, var det et ganske tøft ungdomsmiljø på Holmlia. Da var det bra å ha en egen politipost i nærmiljøet. Ved hjelp av mange gode krefter som dro i samme retning – politiet, bydelen, barnevernet, Røde Kors, fritidsklubbene, Natteravnene, skolene med flere – roet situasjonen seg ned. Slike ting går imidlertid i bølger, og den siste tiden har politiet på Holmlia igjen merket at det har blitt litt mer uro i ungdomsmiljøet. Det gjelder en avgrenset gruppe i alderen 20–25 år, der det blant annet har vært rapportert om skadeverk, våpen- og narkotikabesittelse, men heldigvis er det sjelden snakk om vold mot utenforstående.

Mer synlig politi

– Som svar på dette har vi økt polititett-
heten, slik at det er mer synlig politi ute i bydelen. Det er litt tidlig å si noe om effekten, dessuten oppdager vi mer når vi er mer til stede. Vi oppfordrer samtidig voksne som går tur i nærmiljøet til å holde ekstra utkikk og rapportere til oss om de ser noe, sier John T. Vee, leder ved Holmlia politipost.

Heldigvis ser det ikke ut til at det er noen helt unge med i grupperingen. Å hindre rekruttering er svært viktig. Da er ikke minst tillitsbygging vesentlig. Politiet må alminneliggjøres. Det gjør de blant annet ved hyppige skolebesøk, der de bare hilser på, slik at de unge blir vant med å treffe dem også når det ikke har skjedd noe galt.

Lang erfaring: John T. Vee er leder for Holmlia politipost. De har holdt til i området med eget kontor siden 1984.

Videre prioriterer politiet også å informere og involvere foreldrene i størst mulig grad. Dialog med både ungdommer og deres foreldre står høyt på prioriteringslisten.

– Vi er underlagt forebyggende avsnitt

og jobber ut fra fire hovedområder: tverretattlig samarbeid, holdningsskappende arbeid, oppsøkende virksomhet og reaktivt arbeid, forklarer John T. Vee og gir noen eksempler på hvem de drar ut til:

– Har vi anledning besøker vi barnehagene, der vi blant annet forteller hva politiet jobber med, barneskolene, der vi viser oss uformelt månedlig, ungdomsskolene, hvor vi går inn på niende trinn og snakker om kriminalitet og konsekvenser, og videregående, der vi viser oss ukentlig for en uformell prat, i tillegg til at vi deltar på samarbeidsmøter.

Fotballkamper

Et annet populært tiltak, er når prosjektet «Vær Stolt» arrangerer fotballkamp mellom Manglerud politistasjon og ungdommen i bydel Søndre Nordstrand. Det har vært gjort fire år på rad i september måned. De unge har vunnet hver gang. Det er stor stas å «banke pol'ti på banen». I år ble det imidlertid ingen fotballkamp.

– Kampen ble etterlyst. Det er flott, men settingen ble litt for spesiell denne gang. Jeg forklarte dem at det hadde vært litt for mye utfordringer med kriminalitet og at ungdommen hadde skaffet oss litt vel mye å gjøre. Det er synd, men situasjonen ble ikke riktig når vi den ene dagen kontrollerer dem og reagerer på lovbrudd, og den neste spiller sammen på banen. Vi håper imidlertid på kamp igjen neste år, sier politilederen.

Generelt vil han imidlertid understreke at ungdomsmiljøet i bydelen er bra. Det er en fin og fargerik bydel og politiet må forvente at det innimellom dukker opp utfordringer som de må håndtere. De fleste ungdommene har en god tone seg imellom, uavhengig av etnisitet og bakgrunn – og til tross for at noen har med seg litt ulik ballast i bagasjen. Også kontakten med de voksne er god. Politiposten er således et nærpoliti for

Et trygt ungdomsmiljø: Anna Helena Hoemsnes (27) har jobbet sju år som frivillig på Sub Scene og har ingen tanker om å gi seg.

Rusfritt ungdomsmiljø midt i sentrum

Mange av de unge som møtes på Sub Scene liker alternativ musikk og flere har sans for fantasy-sjangeren. Noen har også en markant klesstil, men de som driver stedet understreker at dette er et rusfritt kulturhus og en kafé som er åpen for absolutt alle.

Tekst og foto: Anette Haugen

I Kirkegata, bare et steinkast fra Karl Johan og Domkirken, ligger lokalene til Sub Scene ganske uforstyrret inne i en passasje. Her har de holdt til i ni år, men dessverre har de nå fått oppsigelse på lokalene på grunn av ombygging. Kaféleder og sosialarbeider Anna Helena Hoemsnes har imidlertid stor tro på at de skal finne nye lokaler. Det bare **må** de.

Selv har hun jobbet sju år som frivillig på Sub Scene og stortrives. Hun har i dag en 40 prosent stilling på stedet som kaféleder og miljøarbeider. De er tre miljøarbeidere som deler på å jobbe her. Men foruten noen få ledende brøkstillinger, er driften basert på frivillig

arbeid. De frivillige rekrutteres blant ungdommen som vanker her.

Fri aldersgrense

– Stedet ble opprinnelig startet fordi vi ønsket å lage en scene med fri aldersgrense, for å tilby konserter med god musikk til alle, også til unge som ikke er gamle nok til å komme inn på konsertsteder med alkoholservering. De fleste som går her liker alternativ musikk, men da snakker vi om rock, metall, indi, egentlig alt annet enn listepop, sier kafélederen.

Hun understreker likevel at de er en kafé og et kulturhus, ingen ungdomsklubb. Folk i alle aldre er velkomne, og de passer nøye på hvis de ser at de får stamgjester som er veldig unge. Ser de 13–14-åringer som kommer fast, snakker de med dem og ber om å få kontakte foreldrene deres for å høre om det er OK. Det går som regel helt fint.

I tillegg til å tilby konserter, filmkvelder, bandverksted med mer, sitter også mange av gjestene og spiller spill. Flere kommer fra det såkalte «Outland-miljøet», som har fått navnet sitt fra butik-

ken Outland som selger bøker, tegneserier, spill og diverse ting innen fantasy, rollespill og japansk manga (tegnaserier).

Aldri bråk

– Mange av de faste gjestene våre kommer nok utenbys fra og tanken er langt fra å lokke dem til byen, men vi tilbyr et trygt sted å være for alle som kommer uansett. Da slipper de å henge på gata. Her inne er det aldri bråk. Det passer vi på. Vi har god kontakt med Uteseksjonen som er innom fast, understreker Anna Helena Hoemsnes og legger til: – Vi gir et tilbud til dem som kanskje ikke føler at de passer helt inn i organiserte fritidsaktiviteter som fotball og korps, men som har andre interesser. Her får de nye venner og mange ønsker etter hvert også å bidra selv, ved å jobbe frivillig i kafeen eller med andre oppgaver.

Du kan lese mer om organisasjonen og tilbudet på www.subscene.no

Av ungdom, for ungdom

Om du vil gjøre lekser, spille spill, prate eller bare slappe av, er du alltid velkommen til Ungdomsfabrikken. I helger og ferier inviterer de gjerne til kreative samlinger, der du kan lære alt fra graffiti og foto, til rap, selvforsvar og redesign av klær.

Tekst og foto: Anette Haugen

I gamle Torggata bad i Oslo, finner du Ungdomsfabrikken. De holder åpent hver tirsdag og torsdag fra klokka 16.00 til 21.00, i tillegg til helger og ferier. På hverdagene stikker ungdom fra hele byen innom på vei hjem fra skolen eller om de har andre gjøremål i sentrum. Her er det ikke noe pes, du kan være deg selv – og det er aldri bråk.

– Vi var kjempeheldige som fikk disse lokalene for et år siden. Fram til da fikk vi låne Stiftelsen Horisonts lokaler på Youngstorget. Det var greit nok, men det er utrolig flott å ha fått sitt eget sted, sier Silje Finstad (27), som er daglig leder og egentlig ansatt i en brøkstilling på stedet. For tiden er imidlertid kassen tom, så hun jobber frivillig.

Ville styre selv

Ungdomsfabrikken har eksistert siden 2007/2008. Silje Finstad forteller at det begynte med at en vennegjeng fra Holmlia brøt ut fra en annen organisasjon for å starte sitt eget. De ønsket rett og slett å styre mer selv uten så mye «vokseninnblanding». De ville ha et sted for ungdom, drevet av ungdom. At de geografisk havnet i sentrum var mer tilfeldig.

– Jeg ble med året etter, siden har dette vært «livet mitt». Jeg har fast jobb ved siden av, men tilbringer mye av fritiden her. Jeg er jo eldre enn de fleste som går her nå. Vi har en slags grense på 30 år, men deretter kan du gå over fra å være mer en rådgiver enn et medlem,

Hjemme: Mange snakker om Ungdomsfabrikken som «hjemme». Det synes daglig leder Silje Finstad er hyggelig. Her sammen med tre av ungdommene, Merve Ergul, Hussain Raza og Hawa Dinc.

sier daglig leder, som har med seg to til i selve driften av stedet. I tillegg har de et styre som består av fem ungdommer pluss en ekstern litt mer voksen rådgiver.

– Og så har vi mange frivillige ungdom som hjelper til. Vi har to låsevakter som tar fullt ansvar, og det er også ungdommen selv som står for alle prosjektene våre, som temadager, turer og de kreative workshop'ene. De lager budsjett, tar seg av påmeldinger og lister. De følger en «how to-liste» vi har laget, forklarer den «voksne ungdommen».

Kreativ møteplass

Målet med å starte Ungdomsfabrikken var å lage en møteplass for ungdom, åpen for alle. Her trenger du ikke noe medlemskap, ingen bryr seg om hvor du kommer fra eller om du har papirene i orden. Det er likevel aldri noe bråk. Det passer alle på. Her diskuteres aldri sensitive temaer og det er nulltoleranse for mobbing, diskriminering og dissing.

De kreative workshop'ene er også popu-

lære, ikke minst DJ-kurset for jenter.

Men også graffiti, redesign, foto, film og rap står høyt i kurs. Alt dette skjer i helgene eller i vinter- og høstferien. Da kommer det også ofte andre ungdommer innom, som kanskje ikke vanker her like mye i uka. De holder for øvrig også åpent i jula og arrangerer populære sommerturer til Lofoten og Tromsø – helt kostnadsfritt for alle som deltar.

– Vi skal i tillegg starte med temadager en gang i måneden. Noe av det som står på programmet da er: rus og alkohol, vold mot kvinner, selvforsvar og prostitusjon. Det er ellers ungdommen selv som sprer nyheter om hva som skjer på facebook og andre steder. Men vi har også planer om å gå litt mer aktivt ut til skolene, sier Silje Finstad.

På spørsmål om hvordan alt finansieres, forklarer hun at de fikk litt startkapital da de begynte, ellers får de prosjektstøtte fra ulike stiftelser, fra bydeler og fra kommunen.

Les mer på www.ungdomsfabrikken.no

Studentravner i Porsgrunn

Etter to alvorlige overfallsforsøk på unge jenter på vei hjem i mørket, fant studentene ved Høgskolen i Telemark ut at nok var nok. Først arrangerte de en jentekampanje – og nå har de organisert Studentravner, som er ute og passer på hverandre hver torsdag kveld.

Tekst og foto: Anette Haugen

Det er ikke moro å føle seg utrygg når du er på vei hjem etter en hyggelig kveld på byen. Dette fikk studentene ved Høgskolen i Telemark bittært erfare da det nye semesteret tok til i høst. Med kort mellomrom ble to jenter overfalt. Hva kan vi gjøre for å trygge situasjonen, tenkte ledelsen av Studentorganisasjonen i Grenland (SIG). Ganske raskt fikk de arrangert en fokusuke rettet mot jenter, der formålet var å informere, forebygge overfall etter mørkets frembrudd og få jenter til fortsatt å føle seg trygge når de er ute og går. «Ikke gå alene» oppfordret de, samtidig som de fikk trykket opp t-skjorter med teksten «skal vi slå følge?». Kampanjen fikk stor oppmerksomhet.

Ukentlig ravning

Neste ledd i prosjektet er også godt i gang. Studentene tok kontakt med Natteravnene Porsgrunn, for å høre hvordan de var organisert. Her fikk de mange gode råd, i tillegg til at de har fått låne utstyr som vester og lys. Etter hvert er tanken at Studentravnene skal bli en underavdeling av Natteravnene, blant annet på grunn av forsikringsordninger. – Vi startet opp 30. september og har fått 40 interesserte, der tanken er at det skal rullere ved at vi alltid går tre og tre hver torsdag. Det er da vi har studentkro på Elverøy. Vi starter opp her i området klokka 23.00 og beveger oss

Trygg hjemvei: Studentravnene vil sørge for at alle studenter på vei hjem fra byen i Porsgrunn nå skal føle seg trygge. Bjarne Kleppe er leder for Studentravningen, mens Cesilie Mørk Olsen har vært sentral under oppstarten.

ned mot sentrum til uteplassene stenger 02.00, forklarer Bjarne Kleppe, som sammen med Kai Roger Abrahamsen har ansvaret for Studentravnene. Begge sitter i SIG-styret (Studentersamfunnet i Grenland).

På de første vandringerne har det vært stille, men det er jo nettopp det de håper på – at bråket vil utebli når de viser seg og er synlige i gatene. I tillegg har de rapportert om manglende gatebelysning og annet som kan bidra til en tryggere og lysere hjemvei.

Følger rådene

– Kommunen har for øvrig også tatt grep og blant annet ryddet opp i buska-

set ved elven i området rundt studenthuset. Her var det svært uoversiktlig og mørkt tidligere, forteller PR-sjef i SIG, Cesilie Mørk Olsen, som har vært en av initiativtagerne både til jentekampanjen og til oppstarten av Studentravnene. Hun legger til at de så vidt også har vært i kontakt med politiet i forbindelse med Studentravningen og at de bare har fått positive tilbakemeldinger både fra dem og fra mange andre. I tillegg ser det ut til at studentene tar rådene på alvor. Ingen går alene hjem – og har de ingen å ta følge med, tar de taxi. De håper at denne positive trenden fortsetter.

Aktiv Hamar-

Musikkverksted, dansekurs, matlagning og foto er blant aktivitetene Seaside Ungdomshus i Hamar kan friste de unge med. Her er det åpent for all ungdom – og spesielt de som ikke har andre faste fritidsaktiviteter å fylle ettermiddagene med.

Av: Anette Haugen

Foto: Seaside Ungdomshus

Siden 2003 har ungdomshuset Seaside holdt til på «byens beste tomt» på brygga i Hamar. Til neste år flytter de imidlertid inn i byens splitter nye kulturhus. Seaside er kommunalt drevet, og hadde sin forløper i Pikeskolen, som var en mer tradisjonell ungdomsklubb. Da den gamle skolen ble revet fikk de nye lokaler og en litt ny funksjon.

Seaside Ungdomshus

Seaside er et «ungdommens kulturhus», som for tiden har lokaler på brygga i Hamar, men snart flytter inn i byens nye kulturhus. Blant aktivitetene de tilbyr ungdommen er:

- Aktivitetsturer
- LAN
- Lydstudio
- Opplæring i lyd/lysteknikk
- Kurs/workshops for arrangører, musikere, dansere, låtskrivere, grafittikunstnere o.s.v.
- Matlagning
- Dans, både øving for selvstendige, selvstående grupper og dansekurs med instruktører
- Hobby/håndverksaktiviteter
- Spillkvelder med biljard, playstation, kort eller brettspill
- Fotokurs med studioaktivitet og fotogruppe
- Konserter
- Festivaler

Når de kommer inn i sine nye lokaler vil de i tillegg tilby aktiviteter som:

- Streetart
- Ny-sirkus
- Utvikling av arrangørteam o.l.

Åpningstider varierer litt, men er for tiden 16.00–22.00 mandag til torsdag.

Mer info:

<http://www.hamar.kommune.no/hamar/>
www.site/barn_og_unge/ungdomshuset/

– I tillegg til å ha et lavterskeltilbud, der du kan stikke innom og spille playstation eller biljard, har vi i denne tiden tilpasset oss det nye kulturhuset vi skal inn i. Nå blir vi i enda større grad «et ungdommens kulturhus», der vi tar sikte på å aktivisere de som ikke helt «vet hva de vil». Det gjør vi ved å tilby dansekurs, rockeverksted, fotokurs, matlagning og andre aktiviteter, sier Kent Frydenlund, som er leder for musikkverkstedet på Seaside.

Musikk og konserter

Lederen for musikkverkstedet er en av to heltidsansatte på Seaside. Den andre er daglig leder Rune Haugen. I tillegg har de seks klubbarbeidere, som jobber i cirka en tredjedels stilling hver. Flere av dem er rekruttert blant de unge som tidligere vanket her.

De ansatte jobber mye med grensesetting, holdninger, forebyggende arbeid, styrking av selvfølelse og det å legge til rette for mestringsopplevelser. De har alle mye kompetanse som veiledere, og hver enkelt har sitt område av erfaring og kunnskap som gjør at de lett kan ta fatt i det meste av det ungdommene måtte få lyst til å drive med. I fjor ønsket for eksempel noen seg en vegg å male grafitti på. Da søkte de og ordnet det.

I tillegg til alle aktivitetene som skjer på ukekveldene, arrangeres det i tillegg konserter og andre ting. Blant de større arrangementene Seaside står bak, er Ungdommens kulturmonstring og ikke minst «Rock & Røti», en todagers festival de holder hver sommer med band fra hele Oppland og Hedmark.

– Vi har ellers plass til 16 band som øver ukentlig i musikkverkstedet. De er fra hele Hamar, ikke bare sentrum. Vi

Dansekurs: Populært med dans blant ungdommen.

aktiviserer også dem som er interessert i musikk, men ikke selv spiller et instrument. De får opplæring i lyd og scenearbeide. Flere har startet her og senere fått jobbe med band rundt om i Norge, forklarer Kent Frydenlund.

Godt ungdomsmiljø

Hvis ikke tilbudet på Seaside hadde eksistert, tror ungdomshusmedarbeideren at flere ville hengt på gata. Derfor mener han også at det er viktig at de parallelt med det mangfoldige kulturelle tilbudet, opprettholder lavterskeltilbudet, der du bare kan stikke innom. Han føler heldigvis ikke at ungdomsmiljøet i

-ungdom

byen er tøft, snarere tvert i mot. På det forebyggende planet har de uansett god kontakt og har også møter med politiet.

— Uten Seaside kunne det lett blitt til at 14–15-åringer som ikke helt vet hva de vil, blir hengende rundt. Da er det fort gjort å starte med uskyldige rampestreker, som kanskje senere utvikler seg. Vi er veldig åpne på at vi er her for de unge, og vi prøver derfor også å følge opp prosjekter de ønsker seg, understreker Kent Frydenlund.

Rock & Røti: Ungdommen får vist seg fram på den årlige festivalen. Helt til høyre: På scenen: Ungdommens kulturmønstring skjer også i regi av ungdomshuset.

«Noen kan ikke gjøre alt, men alle kan gjøre noe. Hva kan vi gjøre?»

Om frivillighet, ansvar

**Tre venninner kommer ut fra et ute-
sted, de er synlig beruset. Den ene
blir holdt oppe av de to andre.
Flott, tenker vi, hun her blir i det
minste tatt vare på. En piratdrosje
blir praiet og jenta lagt i baksetet.**

Akk ja, tre jenter mot en sjåfør, tenker vi, det går sikker bra. En av de hjelpsomme jentene tar så noen husnøkler fra veska til den bevisstløse og rekker dem over til den smilende sjåføren. Han blir bedt om å kjøre henne trygt hjem. Mannen, som nå smiler enda mer, nikker bekreftende. De to venninnene vender deretter tilbake til festen.

20 år gamle «Liselotte» oppfattet lite av det som skjedde rundt henne den kvelden, enda mindre forsto hun hva som kunne ha skjedd. Hvem sitt ansvar er det at slike Liselotte'r kommer seg trygt hjem? Denne kvelden sørget heldigvis en gruppe Natteravnere for nettopp dette ved å tilby gratis transport

hjem med vår egen bil, som heldigvis var i nærheten.

Mindre heldig var en ung mann som vi møtte på Grønland i vinter. Etter at baren hadde stengt ville han gjerne hjem til sengen sin i Hamar. Det viste seg å bli vanskelig. Hjelp oss å hjelpe deg. Hva hadde du planlagt? Vårt spørsmål forble ubesvart.

Vedkommende hadde ikke i forkant sjekket om det gikk buss, noe det heller ikke gjorde før solen sto opp. Vi kunne ikke løse hans problem og ut i fra den omfattende bruken av skjellsord var det visstnok vår feil.

Det repeteres stadig: pass på hverandre, planlegg hjemreisen i forveien, unngå mørke snarveier. Likevel virker det som om enkelte har store forventninger til omverdenen og helt bevisst legger sin eller andres skjebne i tilfeldige hender. Jeg husker godt kommentaren fra ei jente i tyveårene i Slottsparken en høst-

natt i fjor. «Drar dere? Dere må jo være her når folk går hjem fra byen!» Hun hadde nemlig lest om overfallsvoldtekten som fant sted i parken noen helger tidligere. Vi var i ferd med å avslutte fordi flere i gruppen var avhengige av siste nattbuss. Det falt ikke i smak. «Fy søren! Hvis jeg blir voldtatt er det deres skyld, asså!» snøvlet hun bastant og klarte så vidt å gå i rett linje videre innover parken, alene. Vi sto igjen, maktesløse og bekymret. Vi rakk nattbussen og kom oss trygt hjem. Jeg håper hun gjorde det samme.

Jenta hadde likevel et poeng da hun uttrykte behov for flere edru voksne mennesker i bybildet på nattetider. Siden den gang har oppmøte vært klokken halv ti hver fredag og lørdag kveld i våre lokaler i Storgata 28. Vi har fremdeles til gode å møte henne der.

De frivillige er ikke en abstrakt gruppe mennesker som man bare kan ta for gitt

in du gjøre?»

Av Sander Brink, styreleder
i Natteravnene
og frivillig i Oslo sentrum

og Liselottes venninner

at eksisterer. Vi har flere ganger så vidt måttet avlyse vandringer på grunn av dårlig oppmøte. De frivillige, det bør være oss alle. Det bør være jenta fra Slottsparken og gutten fra Hamar. Det bør være Liselottes venninner. Noen kan ikke gjøre alt, men alle kan gjøre noe. Hva kan du gjøre?

Det var dette spørsmålet jeg stilte meg selv sommeren 2009. Tre år senere går jeg fremdeles natteravn og deltar hver tredje helg. Natteravnene i Oslo sentrum viste seg å være veldig annerledes enn opprinnelig forventet. For å være ærlig hadde jeg sett for meg en gruppe kun bestående av kaffetørste, gamle tanter og bekymrede foreldre som ikke har andre ting å gjøre. Dette ble raskt avkreftet.

Vår sammensetning gjenspeiler samfunnet og representerer således normalitet og stabilitet i et urolig miljø. Grunnregelen er at vi ikke skal oppleves

som påtrengende og griper uansett aldri fysisk inn i voldssituasjoner. Vi klarer med litt tålmodighet å løse de fleste situasjoner selv. Vi skal tenke klart når andres tanker har låst seg, samt gi folk verdighet i uverdige situasjoner. Det siste opplevde en noe jovial bestemor på over 70 år, som på grunn av hennes sans for rødvin skapte trafikale utfordringer der hun langsomt sjanglet langs trikkesporene oppover Grensen med håndvesken slepende etter seg.

Man får gjennom erfaring og ukentlige møter med Politiet også innblikk i en verden de aller fleste på byen kanskje er lykkelig uvitende om. Fra egen hukommelse kan nevnes den gangen vi kom over ei kraftig neddopet og avkledd jente som hadde blitt forlatt på en benk i en mørk park. Et tragisk syn som umiddelbart fortalte hva som måtte ha hendt minutter tidligere. Også samtalen med henne som satt gråtende på en fortauskant fordi hun nettopp hadde blitt slått

ned og voldtatt i en bakgate, husker jeg godt. Hvor mange var de? «Bare to», hulket hun. Eller hva med ham som etter å ha veltet hver søppelkasse mellom Stortorget og Youngstorget selv ble slått ned og sparket kraftig i hodet.

Dette er noen få eksempler som heldigvis hører til sjeldenhetene. En vanlig vandring er nemlig hovedsakelig forebyggende arbeid. Antall overfall, personran og skader som vi gjennom vår tilstedeværelse har avverget, er uvisst. For min del sluttet jeg å telle ganske tidlig.

Natteravnene i Oslo sentrum skulle gjerne sett flere studenter på sine vandringer og lanserer derfor «Studentkampanje høsten 2012». Dette er din by. Ikke gjør som Liselottes to venninner, men ta ansvar!

Les mer på www.natteravnene.no

PS: Denne kronikken sto på trykk i Aften torsdag 4. oktober.

Må ta et grep i dag

Han har stått i front for frivillig arbeid i over 20 år. Ikke minst er han kjent for å arrangere en alternativ jul for dem som ikke har en familie å feire med. Aslam Ahsan er imidlertid bekymret for fremtiden til de humanitære og frivillige organisasjonene.

Tekst og foto: Anette Haugen

Han fikk Kongens fortjenstmedalje i gull i 2009, han fikk Fritt Ords Pris i 2002 og han fikk Brobyggerprisen i 1998 «for sitt arbeid for innvandrerbarnas sak – og for å bedre kontakten mellom innvandrere og det øvrige samfunn i Norge». Dette er bare noen av prisene Aslam Ahsan har fått for sitt store engasjement for samfunnet og frivillig arbeid.

I over 20 år, fra starten i 1990 til han ga seg i fjor, var han ikke minst den som sørget for at ensomme nordmenn i Oslo og omegn hadde noen å feire julaften sammen med. Det var vemodig å gi seg, men etter at han selv ble pensjonist hadde han etter hvert behov for å bruke sin egen tid på seg selv. Arbeidet med «Alternativ jul» tok mye tid.

Behov og ressurser

– Det jeg gjorde var å koble et behov med ressurser som fantes. Da jeg i 1990 sluttet i jobben jeg hadde i reklamebransjen og begynte å jobbe med et statlig prosjekt rettet mot innvandrere, kom jeg samtidig i kontakt med store deler av det norske samfunnet, forklarer den norsk-pakistanske lokalpolitikeren fra Lørenskog som kom til Norge i 1971. I sitt nye arbeid møtte Aslam Ahsan mange type mennesker, både innvandrere og etnisk norske. Og han observerte at det var mange alenesittere i jula, ikke minst blant de eldre. Samtidig så han at det var et stort potensiale av frivillige, unge pakistansere som gjerne

ville bidra og gi en hjelpende hånd. Dermed kunne disse mobiliseres.

Da han i 1990 lanserte ideen om en alternativ jul var det imidlertid ikke alle som umiddelbart takket ham. Tvert imot var dette et turbulent år. Skepsisen var stor. Hvordan kunne en muslim innbille seg at han skulle samle nordmenn til en kristen høytid? Det går da ikke. Da fire ledende politikere, deriblant Kjell Magne Bondevik, støttet ham, fikk han imidlertid mer tillit og arrangementet ble gjennomført.

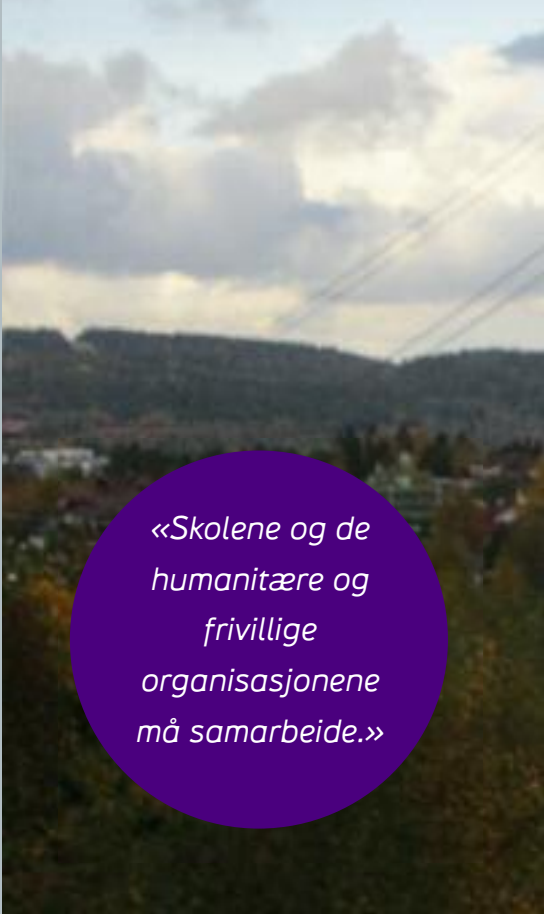
– Jeg hadde et stort nettverk, så jeg fikk ordnet gratis lokaler her på Lørenskog hos en venn som eide et hotell. Vi fikk noen til å lage mat og ikke minst noen til å hente og bringe folk. Det var en stor jobb. Første året kom det cirka 40 stykker, hovedsakelig eldre, men også noen rusmisbrukere og andre, forteller Aslam Ahsan.

Lærte mye

Det første året ble et lærerikt år. Alt gikk ikke helt knirkefritt. Blant annet fant de ut at det var en dårlig ide å servere alkohol, ikke minst fordi det også kom noen rusmisbrukere. Det andre året droppet de alkoholservering og det tredje sa de nei til rusmisbrukerne. Etter dette vokste arrangementets popularitet og på det meste hadde de vel 150 deltakere.

– Det krevde naturligvis et kjempestort frivillig apparat, men det var ikke noe problem. Påtrykket var stort. Vi hadde behov for 30–35 biler med sjåfører, mens de som serverte i stor grad var pakistansk ungdom. Det var imidlertid også flere nordmenn som bidro. Dette kunne være unge mennesker som selv var alene, men som nok syntes de var for unge til å melde seg på som deltakere, påpeker den engasjerte brobyggeren.

Like kjent som julearrangementet er det

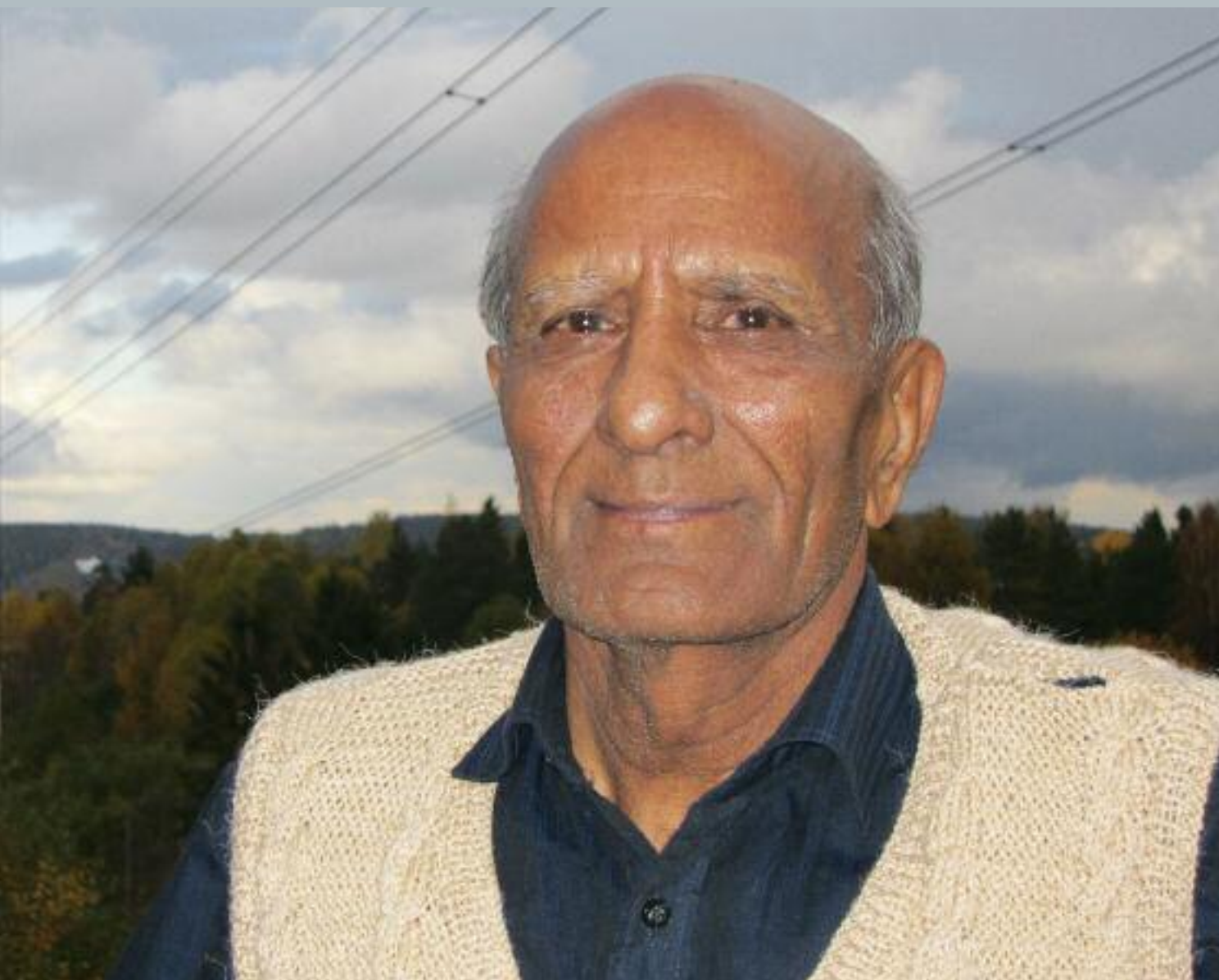

«Skolene og de humanitære og frivillige organisasjonene må samarbeide.»

nok ikke at Aslam Ahsan på begynnelsen av 90-tallet også samlet ensomme eldre til påsketreff i tre–fire år. Observasjonen her var den samme, mange eldre satt alene i påsken. Derfor åpnet han dørene til lokalene han den gang leide i Maridalsveien i Oslo og inviterte på kaffe, frukt og vafler hver dag i påsken.

– Henting var en stor post her også, for det var begrenset med offentlig transport i påskeuka. Og så hadde vi unge, pakistanske gutter som serverte vafler. Folk satt og pratet og i tillegg hadde vi en prest som kom innom, minnes den initiativrike mannen som har bidratt til å gjøre livet litt lysere for mange alenesittere i de ulike høytidene.

Aslam Ahsan skryter samtidig selv av alle de humanitære og frivillige organisasjonene i Norge, som han synes gjør

en fantastisk jobb. Han er imidlertid bekymret for fremtiden deres. Han tenker da ikke så mye på de frivillige organisasjonene, der du kan stille opp på en enkel dugnad eller en enkelt vandring uten å binde deg, som hos Natteravnene.

— Den store utfordringen ligger hos de humanitære organisasjonene der du tegner et medlemskap. Det ligger i den norske kulturen at disse organisasjonene får påfyll, men det ligger ikke i samme grad i de ikke-vestlige-innvandrerne natur. I dag er det 38–40 prosent innvandrere i Oslo. Derfor er jeg bekymret for tilveksten. Hvordan vil det bli om 25 år? Vil disse organisasjonene fremdeles bestå, undrer norsk-pakistanneren.

Han har imidlertid et forslag til hva som må gjøres. Skolene og de humanitære

og frivillige organisasjonene må samarbeide. Skolene må slippe organisasjonene inn, slik at de kan gi barna informasjon om det viktige arbeidet de gjør og på den måten legge et grunnlag for rekruttering. Og dette grepet må vi ta nå — ikke i morgen eller dagen etter. Da kan det lett bli for sent.

Synlighet

Synlighet og kontinuitet er to andre viktige faktorer for det frivillige arbeidet. Her skryter Aslam Ahsan gjerne av Natteravnene. Han mener de er trendsetterne. De gjør en bra jobb fordi de synes i gatebildet og i media, og de har hatt kontinuitet i arbeidet sitt like lenge som han selv har holdt på. Det vet han fordi de leide kontorer ved siden av hans i starten.

Men hva skal han nå selv ta seg til, nå

Frivilligheten selv: Aslam Ashan bor fredelig til på Lørenskog. Her har han vært lokalpolitiker og stått i front for alternativ julefeiring. Nå er tiden inne for å bruke mer tid på seg selv og familien. Han understreker at de alltid har vært med på det hele.

som han har overlatt juleferingen og organiseringen av det frivillige arbeidet til andre?

— Jeg reiser en del. Blant annet tilbringer jeg nå deler av vinteren i Pakistan. Det kunne jeg ikke tidligere. Da gikk hele november og desember med til «Alternativ jul», sier pensjonisten, som likevel ikke ligger på latsiden. Han går blant annet med tanker om å skrive en ny bok. Det kan bli et spennende prosjekt — om enn ganske forskjellig fra boka «Regnbønnen» som han ga ut i 2007 og som handlet om hans eget liv.

En god-vond opplevelse

I år er Henning Holstad med på å arrangere sin 44. alternative jul for rusmisbrukere og bostedsløse. Dette er blitt hans og hans families jul. Det frivillige arbeidet gir mye glede, men også en del såre opplevelser.

Av Anette Haugen

I fjor var 2.350 gjester innom «Alternativ Jul» som hvert år arrangeres fra julaften ettermiddag og fram til 2. juledag i Oslo Kongressenter Folkets Hus. Samtidig stilte 560 frivillige i alle aldre opp på ulike åttetimersvakter for å sørge for at alle julegjestene fikk mat, drikke, musikk, presanger, overnatting og en hyggelig juletid.

I spissen for det hele står Henning Holstad. Han var bare 17 år da han sammen med flere andre ungdommer tok initiativet til en alternativ julefeiring for alle som bor på gata og ikke har en familie å feire høytiden med. Siden har han fortsatt. Familien er med, både kona og hans tre år gamle datter – og han har ingen planer om å gi seg.

Ungdommelig idealisme

– Det var vel ungdommelig idealisme og en lyst til å forandre verden, sammen med ønsket om å gjøre noe for andre i en vanskelig tid av året, som var bakgrunnen for at vi startet. Vi famlet litt det første året da vi holdt til i Jakob kirke. Det var nok ganske uorganisert da, men siden har det gått seg til, sier Henning Holstad.

På spørsmål om hvorfor han fremdeles bruker hver eneste jul på å arrangere julefest for rusmisbrukere, svarer han enkelt at dette er hans jul nå. Og behovet er jo minst like stort i dag som for 44 år siden.

– Det er dessverre ikke alltid vi kan si at «nå har vi løst et problem». Som unge trodde vi kanskje det, men det er ikke

lett å skape idealsamfunnet. Det er alltid noen som havner utpå. Om vi ikke greier å forandre livet til disse menneskene, gjør vi i hvert fall noe meningsfylt ved at de får lov til å være der å feire jul noen dager, sier initiativtageren, som selv er til stede under hele julefeiringen.

Selvjustis

Det ligger naturligvis mye jobb i å få hele arrangementet til å gå rundt. Fra slutten av oktober kan frivillige melde seg til ulike oppgaver og ulike vakter helt fra 22. til 27. desember. Nærmere 600 frivillige deltar. Dette er ungdom, pensjonister og familier som ønsker å gjøre noe for gatemiljøet i Oslo. Stort sett går det greit å dekke vaktene. For gjestene er det bare å komme. De trenger ikke melde seg på og kan komme i den tilstanden de er i. Det er likevel lite bråk. Henning Holstad bekrefter at de har hatt noen episoder gjennom årene, men det har de erfaringen til å takle. Stort sett går dette på selvgjort og respekt. Alle vet at blir det for mye bråk, kan det bli slutt på arrangementet.

– Jeg ser noen forskjeller fra starten og til nå. Rusmiljøet har endret seg. Tidligere var det mest alkohol og spylevæske. Nå er det en blanding av ganske mye. Det gir nye utfordringer. Det har vært år vi har hatt barn innom også, men heldigvis er det lite av det nå. De som kommer er stort sett fra det gatemiljøet vi kjenner, forklarer Holstad. Han synes det er svært flott med de hyggelige kommentarene han får underveis og når folk spør om det blir noe til neste år også. De fleste kommer igjen, men så er det alltid noen som ikke kommer fordi de har blitt borte. Det er trist. «Alternativ Jul» gir mye glede, men også sårhet. Det er en god-vond opplevelse for de involverte.

Står på: Henning Holstad har arrangert jul for rusmisbrukere i 44 år. Det er kø utenfor når de åpner på julaften. (Foto: FrPMedia)

Julebordvettregler

Råd til juleborddeltakere:

1. Meld fra til familie og kolleger hvor du går.
2. Vis respekt for andres vaner, tradisjoner og personlige ønsker.
3. Lytt til erfarne julebordgåere.
4. Vær rustet mot uventede episoder og sjenerøse økevittglass, selv på korte turer.
5. Gå ikke alene, allier deg med kolleger og sørg for egen transport hjem.
6. Dra i tide, det er absolutt ingen skam å snu.
7. Spar krefter, vent med fugledansen til et selskap av mer privat karakter.
8. Legg deg inn på hotell om nødvendig, men la sekretæren få sitt eget rom.

Fem råd for en tryggere bytur

- Ikke ta pirattaxi
- Ikke hør på musikk om du går alene nattetid
- Oppsøk opplyste gater på hjemturen
 - Vær observant og våken
- Forsøk å ta følge med venner, når det er mulig

Råd til sjefen:

1. Sørg for transport for medarbeiderne, både til og fra julebordet.
2. Involver medarbeiderne i julebordsplanene, da tar de større ansvar for at arrangementet skal bli vellykket.
3. Gå foran som et godt eksempel. Det er mange fornuftige nivåer mellom festbrems og bajas.
4. Vær forberedt på at noen ønsker å ta opp personalpolitikk, lederstil og organisatoriske problemer utover kvelden. Pust dypt, hold deg rolig og avtal et møte med vedkommende første arbeidsdag etter julebordet for å snakke under roligere forhold.
5. Dersom du inviterer ektefeller og partnere, vær obs på at de kjenner mange av frustrasjonsområdene på arbeidsplassen og kan komme til å vurdere å ta opp disse med deg på kona eller mannens vegne.
6. Begrens tilgangen til gratis drikke – selvbetalte drinker er ofte tyngre å svelge.
7. Selskapsleker og aktiviteter begrenser alkoholkonsumet, og setter en fortreffelig stemning på kalaset.

Værharde vandring

Uti havgapet nordvest i Sogn og Fjordane ligger fiskerikommunen Vågsøy med sitt bysenter Måløy. Å gå natteravn her kan være en værhard affære når det stormer som verst. Samtidig er det en hyggelig affære, for det er ikke tvil om at de er høyt verdsatt.

Av Anette Haugen

Natteravn-virksomhet er ingen nyhet i Vågsøy kommune. Allerede rundt årtusenskiftet hadde de en aktiv natteravn-gruppe på stedet – og i senere år har en gruppe organisert av Frivillighets-sentralen i byen gått natteravn hver fredag kveld fra klokka 20.00 til 23.00 for å passe på ungdommen som er ute på ungdomsklubb i dette tidsrommet. For et år siden ble det tatt nok et initiativ for å utvide natteravnvirksomheten. To godt voksne privatpersoner, Lars Kjølén og Kristine Langsem, mente det var behov for å gå natteravn også etter midnatt, når utelivet i byen blomstrer. Ikke minst kan det lett bli bråk når ute-stedene stenger og taxikøen eller mat-køen på bensinstasjonen vokser.

Ekstra julebordsmobilisering

– Vi tok kontakt med Frivillighets-sentralen i fjor høst, fordi vi mente det var behov for å gå natteravn også om natten, ikke bare om kvelden. De hadde ikke kapasitet til begge deler, derfor ble vi enige om at vi kunne starte en egen gruppe som overlapper. De avslutter 23.00, vi starter 23.30. I tillegg går vi lørdager, sier initiativtaker Lars Kjølén. I og med at gruppen startet opp i november i fjor, nært innpå julebords-tida, ble natteravningen fort utvidet til å gjelde enda flere ukedager før jul, i tillegg til at de stilte opp enkelte dager i romjula. Får de henvendelser, for eksempel i forkant av festivaler eller spesielle arrangementer, svarer de også ja – så sant de har kapasitet.

Fast gjeng: To har blitt til fire–fem, men Natteravnene Vågsøy trenger rekruttering. (Foto: privat)

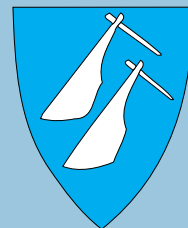

– I begynnelsen var vi bare to, Kristine og meg, men etter hvert har vi blitt en fast gjeng på fem stykker. Men det er klart, vi trenger rekruttering for å holde det i gang på sikt. Vi håper og tror at den kommer, men vi er klar over at det tar litt tid å etablere seg, påpeker natteravnentusiasten.

Han håper positive artikler som har stått i lokalpressen kan bidra til at flere fatter interesse for å delta. I tillegg har

de stått på stand under et par festivaler, der de har gitt ut informasjon og servert gratis vafler. Det har de fått mange hyggelig kommentarer på. Lars Kjølén forteller muntert at da de hadde stand under Havfiskefestivalen i høst, blåste og regnet det så kraftig at de ikke turte sette opp teltet de hadde lånt. Men gratis kaffe og vafler ble det likevel, servert fra bil. Dessuten arrangerte de quiz med flotte premier og ord-føreren som premieutdeler. Det var

er på Vågsøy

Natteravnene Vågsøy

- Gruppen Natteravnene Vågsøy startet sine vandringer i november 2011, og ble registrert som egen gruppe i Brønnøysund i september 2012. En av fordelene med dette er at de nå også kan motta Grasrotandeler fra Norsk Tipping.
- Natteravnene Vågsøy har fått låne gratis lokaler av det lokale næringslivet vegg-i-vegg med den døgnåpne bensinstasjonen. Her møtes de hver fredag og lørdag 23.30 for faste vandringer i Måløy sentrum. Det hender også de møtes tidligere – etter behov og på forespørsel. I julebordstida, romjula og ved festivaler kan de også gå på andre dager.
- Bor du i nærheten og vil gå natteravn i Måløy/Vågsøy? Ta kontakt med Lars Kjølén på mobil 99605079 eller epost lars@inter-net.no. Natteravnene Vågsøy har for øvrig også egen Facebook-gruppe.

svært populært – og ikke minst fikk de markert seg.

Samfunnsengasjert

Å rekruttere veldig mange natteravn med en befolkning på rundt 3000 i Måløy by og 6000 i Vågsøy kommune, er kanskje ikke verdens enkleste sak, men at det burde være mulig å få med noen flere, har Lars Kjølén og hans likemenn likevel tro på.

Under Havfiskefestivalen blåste Natteravnene nesten bort, men vaffelserving ble det likevel. (Foto: privat)

På spørsmål om hvorfor han selv stiller opp så mye som han gjør, svarer han enkelt:

— Jeg har en genuin interesse for samfunnet. Jeg er kommunepolitiker, leder for LHL (Landsforeningen for hjerte- og lungesyke) på stedet, veileder for seniornett, der vi lærer bort data til seniorer og så er jeg natteravn. Jeg er 60 år og synes dette er en flott måte å bidra på. De øvrige i gruppen er også voksne, samfunnsengasjerte mennesker.

— Jeg har stor tro på at vi skal greie å ekspandere gruppen med litt tid. For at det er behov for vår tilstedeværelse er helt sikkert. Det ser vi ikke minst ut fra alle de positive tilbakemeldingene vi får. Både politi, lokalpolitikere og publikum roser jobben vi gjør. Så da håper vi jo at flere av dem også etter hvert vil bidra selv.

Går ut sent

Hvordan er det så å gå natteravn på et lite sted som Måløy? Er det mye folk ute – og hva er spesielt for området?

— Folk går ut sent og selve sentrum er veldig sentrert. Det er i hvert fall fire utesteder som er oppe lenge i helgene og det kan absolutt bli ganske «busy», spesielt om lørdagskveldene. Det største utfordringen er når stedene stenger og folk skal hjem. Da kan det lett bli litt amper stemning i taxikøen, som vi må roe ned, forklarer Lars Kjølén.

Han legger til at et annet sted Natteravnene frekventerer etter utestedenes stengetid, er på den døgnåpne bensinstasjonen. Mange går hit for å kjøpe en matbit før de skal hjem og det blir ofte litt knuffing. Med Natteravnenes tilstedeværelse pleier det imidlertid å roe seg uten større problemer.

— Det som ellers er spesielt her, er at Måløy har store kaiområder rundt hele sentrum. For noen år siden opplevde vi flere episoder der fulle folk falt i vannet. Derfor patruljerer vi kaiene og passer ekstra godt på at dette ikke skjer igjen. Heldigvis har vi ikke opplevd slike uhell etter at vi begynte å gå natteravn.

Påfyll: Litt mat og drikke er viktig å få i seg under lange nattevandringer. (Foto: privat)

Mange klemmer

At det oppstår slåsskamper i løpet av natten har naturlig nok skjedd også i Måløy. Likevel har det aldri vært nødvendig for Natteravnene å tilkalle politiet. De passer seg naturligvis for å gå inn i slåsskamper, men de er alle godt voksne personer som har mye erfaring med mennesker. De kommer derfor langt med en prat og bare ved å vise seg.

— Vi greier stort sett å prate dem ut av det. Det ender ofte med at Kristine får en god klem og mange bråkmakere begynner å smile bare de ser oss, samtidig som de senker knyttneven av seg selv. Politiet patruljerer naturligvis gatene, men som over alt ellers er de underbemannet. Vi har imidlertid svært god dialog når de er her, forklarer Lars. Han setter også stor pris på den tilliten politiet viser dem. Når de går ut ringer de alltid alarmsentralen for å si fra. En gang ba politiet dem da om assistanse for å hjelpe til å holde oppsyn under et privat arrangement utenfor byen, der over 200 ungdom var samlet. De hadde egne vakter, men det begynte å ta litt av, så vaktene trengte bistand.

— Det tok av med slåssing og bråk. Ved et lykketreff fikk jeg forhindret en person fra å falle ut av et vindu i annen etasje, og vi ga også en skulder å gråte på til en som var midt oppi et kjærlighetsdrama. Til slutt ba vaktene oss om å kontakte politiet i stedet for å gjøre det selv. Det ser jeg på som en tillits-

erklæring, sier en stolt og ærbødig natteravn.

Trygghetspunkt

Lars Kjølén føler videre at de nyter stor tillit både hos voksne og hos ungdom. Han tror ungdommen ser på dem som en trygghetsfaktor og forstår at de ikke er noen «tystere» som går og «sladrer om alt» til politiet. De har en gjensidig tillit. Dette ser de ikke minst under et oppdrag de har fått for å forhindre hærverk på et kjøpesenter fredagskvelder.

— Vi ønsker også å gi ros tilbake. Det gjorde vi for eksempel etter natt til 17. mai. Vi var ute sent og observerte både blå- og rødross som gikk med piasavakoster og ryddet opp både søppel og flasker etter sine russevenner. Det var fint å se at de selv tok ansvar. Det skrev vi av i lokalavisen neste dag, noe som ble behørlig bemerket, forteller han.

Blant annet fikk de forespørsel fra russepresidenten i en nabokommune om å bistå ved et av deres arrangementer. Dessverre kolliderte det med et lokalt arrangement, men de ser positivt på henvendelsen.

Øker rekrutteringen i gruppa, får de kanskje mulighet til å bistå mer utenfor bygrensa også. Det er årsaken til at de har tatt navnet Natteravnene i Vågsøy og ikke i Måløy – nettopp med tanke på en mulig framtidig utvidelse til flere steder i kommunen.

Gatelangs dykker ned i arkivet og presenterer artikler som sto på trykk ti år tilbake i tid, den gang bladet het «Respekt». Artikkelen under er hentet fra det andre bladet som ble utgitt, nr. 2 i november 2002.

Fra arkivet

Tatoverte natteravnen på ankelen

Mange går til sin Natteravngjerning med stort alvor, men de færreste går så langt som Kari-Anne Knutsen i Oslo. Hun har fått natteravn-logoen tatoveret på ankelen.

– Det startet egentlig som en fleip, forteller Kari-Anne til Respekt.
– Da min niese og hennes venninne kom hjem fra København i sommer med flotte tatoveringer, fikk også jeg lyst på en. En god natteravnvenn, Reidar, sa til meg at skal du absolutt tatovere deg, bør du tatovere noe som er deg, som ikke alle andre har. Og hva er vel mer deg enn en natteravn, sa han.

Det som startet som en spøk ble imidlertid snart alvor for den aktive natteravnen, som har deltatt på vandringer i Oslo sentrum siden 1993. Dermed troppet hun opp ved tatoveringsstudioet i Oslos gamleby og forlangte å få ravnen tegnet inn nederst på foten.

Det tok tre uker fra den danske tatovøren satte nålen i henne til ravnen var grodd. Selve seansen på tatoveringsstudioet tok ikke mer enn ti minutter.

– Det gjorde ikke så vondt som jeg trodde, sier hun.
– Tatoveringen ble avduket på en gruppeledersamling i Natteravnene, til imponerte blikk og stor forlystelse, smiler Knutsen.

Trenger du noen å snakke med?

Alle har behov for svar på sine spørsmål, men det er ikke alltid lett å spørre noen du kjenner. Det finnes flere telefon-tjenester og nettsider hvor du kan finne god informasjon og hvor du har mulighet til å stille anonyme spørsmål. Disse sidene kan også være til hjelp for foreldre og andre voksne som lurer på hva de unge er opptatt av.

Barneombudet 22 99 39 50

Svarer på alle type spørsmål fra barn og unge under 18 år.
Tlf: Man–fre kl. 09–15.
Nettjenesten: Klar melding eller Facebook. www.barneombudet.no

Barnevakten.no

Hjelper foreldre til å delta aktivt i barnas mediehverdag gjennom å formidle nyansert informasjon, gode råd og nyttige verktøy.
www.barnevakten.no

Redd Barna

Gir informasjon om nettvett, barn og overgrep, barnefattigdom, asyl- og flyktningebarn, barns rettigheter mm.

www.reddbarna.no

Alarmtelefon for barn og unge 116 111

Gratis nødtelefon for barn og unge. Holder åpent når barneverntjenesten er stengt.
Man–fre kl. 15–08. Helgene:
Døgnåpent. www.116111.no

Amathea 815 32 005

Tilbyr gratis samtaler og rådgivning om alt som har med graviditet å gjøre.
Åpent: Man–fre kl. 08–20.
www.amathea.no

Røde Kors-telefonen for barn og unge 800 333 21

For alle under 18 år som trenger en voksen å snakke med.
Tlf: Man–fre kl. 14–20.
Chat: Tir–tors kl. 17–20.
www.korspahalsen.no

Dopingtelefonen 800 50 200

Gratis og anonym informasjonstjeneste for alle med spørsmål om doping.
Åpent: Man–fre kl. 09–15.
www.dopingtelefonen.no

Kirkens SOS 815 33 300

Gratis krisetelefon for alle som trenger noen å snakke med, uansett hva det er.
Tlf: Døgnåpent. Chat: man–tors kl. 18.30–22.30. www.kirkens-sos.no

Medietilsynet

Gir informasjon og tips om alt rundt barn og medier, dataspill, trygg nettbruk, digital mobbing, personvern mm.
www.medietilsynet.no

Ung.no

Informasjons- og diskusjonskanal drevet av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.
Gir svar på alt du lurer på, har egen spørreside. www.ung.no

Klara Klok

Informasjonstjeneste om helse, forhold og familie, rusmidler og seksualitet, med primærmålgruppe unge i alder 10–30 år. Har egen spørreside. www.klara-klok.no

Ungdomstelefonen 810 00 277

Unge svarer unge på spørsmål om seksualitet, legning og identitet.
Åpent: Søn–fre kl. 18–22.
www.ungdomstelefonen.no

RUSTelefonen 08588

Svarer og gir råd på alt rundt rusproblematikk. Du kan være helt anonym. Tlf: Man–søn kl. 11–19.
Chat: Man–fre kl. 14–17.
www.rustelefonen.no

Telefon for incest- og seksuelt misbrukte 800 57 000

Gratis hjelpetelefon for incest- og seksuelt misbrukte i alle aldre og av begge kjønn.
Døgnåpent.
www.incest80057000.no

Bekymringstelefonen voksne for barn 810 03 940

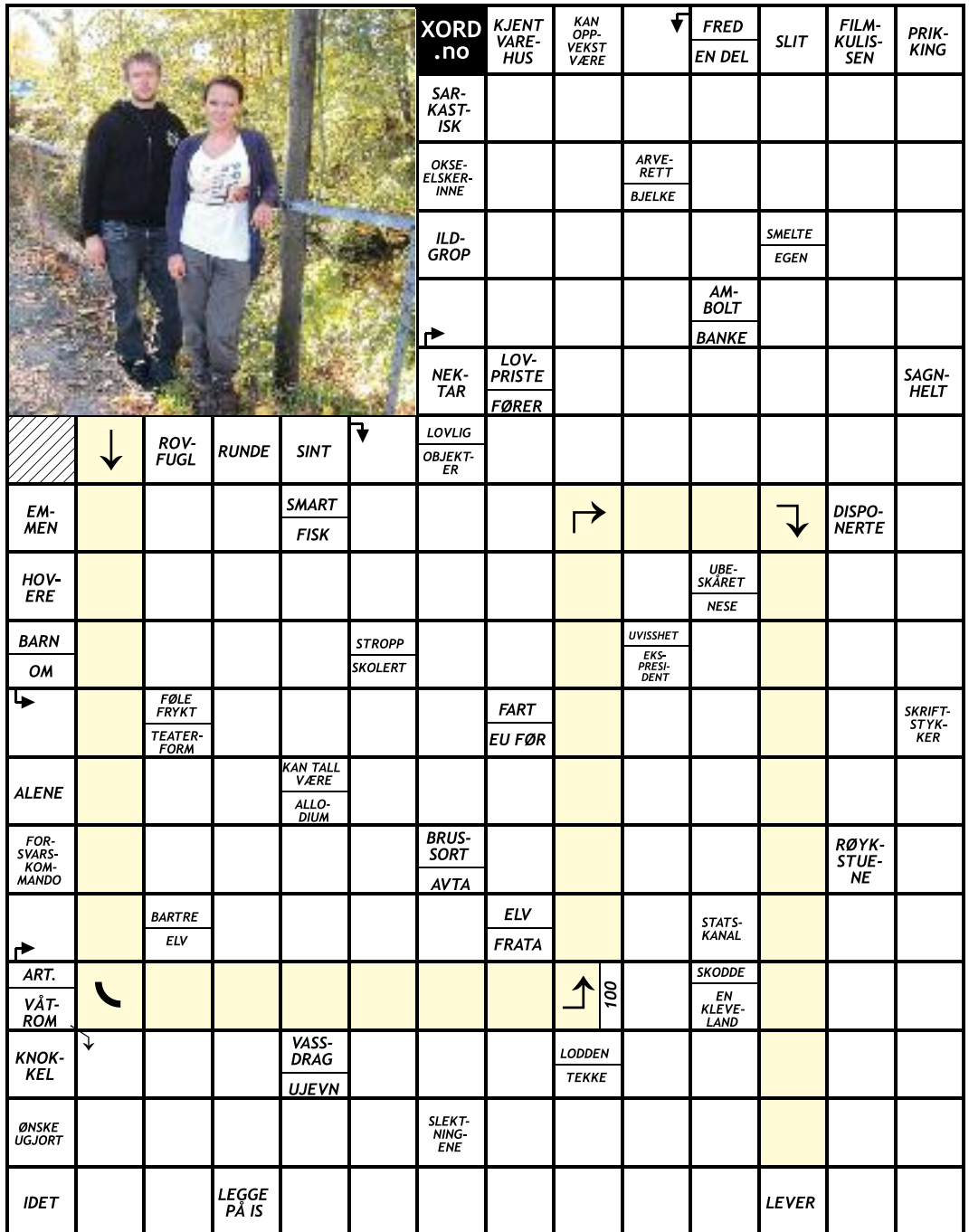
For voksne som har bekymringer eller spørsmål rundt barn og unge.
Tlf: Man–fre kl. 09.30–14.30.
Nettjeneste: Døgnet rundt.
www.bekymring.no

**OVER
2 MILLIONER
KRONER
FORDELT PÅ
32.000
PREMIER**

Jackpot!
Vinn inntil
5.000
eller mer
hyer
måned

**Bestill lodd på
www.quicklodd.no
eller ring
24 10 25 50**

VINN 5 QUICK-LODD!

Løs kryssordet - send løsningsordet (gul gate) til gatelangs@natteravnene.no innen 1. februar. Vi trekker ut 2 vinnere som hver får tilsendt 5 Quick-lodd!

Løsning 03-12

Rett løsning i
forrige nummer var:

«Norway Cup -
frivillighet på sitt
beste»

Vinnere:
Liv Marit Notland,
Bremnes og Keshav
Nrugham, Oslo.

Lodd er sendt!

Sudoku

			7		9		3	
		5		8				1
	8						2	
	5	6			1			
9			3					
				6		5		
6					4	8		
		4		9				
8					3		7	

XXXXXX
Løsning på neste side
© Hjernetrin.no

Menneskene ingen kjenner

«Har du noen kroner til overs?» Jeg ser opp fra boken min og ser en tigger. Et menneske jeg har gitt en merkelapp i løpet av et par sekunder.

Jeg vet ikke hvilket menneske han er – men han blir fort satt i tiggerbåsen.

Jeg gir ham 15 kroner. Jeg har alltid pleid å gi penger til tiggere. De pengene jeg gir betyr kanskje en lunsj mindre i skolekantinen for meg, eller at jeg må kutte ned klesforbruket litt den måneden. Uansett hva jeg må ofre, er det åpenbart at de har en mye tøffere hverdag enn det jeg har. Å skulle konspirere om hvorvidt denne personen virkelig trenger pengene eller ei er ikke kun destruktivt, det er også ganske umenneskelig. Jeg vil alltid velge å tro, til det motsatte er bevist, at mennesker er ærlige.

Han går. Jeg leser videre.

Triste smil

Etter en liten stund kommer han tilbake. Han spør hva klokken er. Jeg svarer ham at den er kvart på to. Han ser på meg med triste øyne og sier at jeg er den eneste som vil svare ham, alle andre overser ham. Så går han videre igjen.

Kan du forestille deg å være det mennesket? Den personen som ingen svarer, den personen som kun er et ubetydelig glimt i menneskenes liv? Den personen som ikke vil bli husket av oss, om så er det for sine slitte bukser og litt tannløse, triste smil?

De som har det vanskeligst, de som har de tøffeste hverdagerne og som har minst av oss alle, hvem er de egentlig? De er mennesker som alle snakker om, men som ingen kjenner.

Jeg tok meg heller ikke tid til å snakke med ham, bli kjent med hvilket menneske han er eller hvilke tanker og drømmer han har. Det var så mye enklere å avse 15 kroner, enn det var å bli kjent med ham.

Jeg vet allerede før jeg har sendt inn dette innlegget hvilke reaksjoner jeg vil få.

Jeg er naiv. Jeg skjønner ikke virkeligheten. Jeg ser bare det jeg vil se. Jeg drømmer om en verden som kun er en utopi.

Naivt å glemme

Jeg vil snu på det. Jeg mener at de som ikke virkelig ser menneskene, de som ikke tør å bli kjent med det som er annerledes og fremmed, er de som er naive. De er naive fordi de tror verden er farget av kun hvite og svarte farger. Enten er du oss, eller så er du dem. Naivitet er ikke å ville se det menneskelige i alle – og fokusere på det som samler oss, ikke det som skiller oss. Naivitet er ikke å snakke høyt for de svakeste i samfunnet. Naivitet er å snakke om dem, men ikke med dem. Naivitet er å ville gjemme de vekk, naivitet er å vedta de bort. De svakeste menneskene i samfunnet er de alle snakker om, men ingen kjenner. Det er de vi må bli kjent med, det er de vi må styrke. Det er vår store oppgave som samfunn – men enda viktigere, som medmennesker.

Innlegget er skrevet av Astrid Willa Eide Hoem (17) og sto første gang på trykk i Aftenposten 22. oktober 2012, på ungdommens side, Si ;D.

Løsning Sudoku

2	6	1	7	5	9	4	3	8
7	3	5	4	8	2	9	6	1
4	8	9	1	3	6	7	2	5
3	5	6	8	4	1	2	9	7
9	4	7	3	2	5	1	8	6
1	2	8	9	6	7	5	4	3
6	1	3	2	7	4	8	5	9
5	7	4	6	9	8	3	1	2
8	9	2	5	1	3	6	7	4

The preferred subsea partner

Building a future under water

At Aker Solution's service base at Ågotnes outside Bergen, we have pooled some of the foremost operational subsea expertise in the world, with specialists in charge of management and installation projects as well as operations and maintenance assignments for the North Sea sector. Our team comprises almost 700 highly qualified engineers, technicians and operators, offering unique expert knowledge in their specialist fields.

The growth experienced over the past few years has been significant, and with new contracts secured for the Goliat and Åsgård fields in 2010, and the Vigdis WOS and Skuld fast track projects in 2011, this trend is set to continue in 2012 and beyond.

High pressures, utter darkness and strong sea currents place enormous strain on deep-sea installations and

equipment. Still, this is where we feel comfortable - this is our element.

For over 75 years, Aker Solutions has developed innovative solutions for the petroleum industry. Aker Solutions is a leading subsea company with a portfolio combining the most advanced technology with innovative operations and management models.

Faren for **boligbrann** øker i mørketiden

Innstaler boligalarm så doubles
sjansen for at brannen blir oppdaget
i tide - også når du ikke er hjemme.

Kontakt Sector Alarm på tlf 08090 for et godt tilbud på boligalarm
før uhellet er ute!

www.sectoralarm.no

alltid noen hjemme